

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
II МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан II медичного
факультету, к.мед.н., доцент
Полковников Ю.Ф.

« 01 » 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

назва навчальної дисципліни

підготовки

бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

224 «Технології медичної діагностики та лікування»

(шифр і назва спеціальності)

Кваліфікації професійної

«Лаборант медицини»

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Ради
Студентського Самоврядування
факультету

Протокол № 01/06
від «01» 06 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні спільної Вченої
ради медичних факультетів

Протокол №9
від «01» 06 2021 р.

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: доцент, к. мед. н. Шершньова Оксана Володимирівна

e-mail: Dr.Shershnyova@gmail.com

Кафедра: загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб

Адреса: вул. Оптимістична, 1, КНП «Міська лікарня №4» Запорізької міської ради

Викладач: асистент Коновалова Марія Олександрівна

e-mail: mkonovalova94@gmail.com

Кафедра: загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб

Адреса: вул. Оптимістична, 1, КНП «Міська лікарня №4» Запорізької міської ради

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Пропедевтика внутрішньої медицини»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 14, практичних занять – 18, СРС – 58).

3. Семестр: 3

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (перелік дисциплін, вивчення яких має передувати дисципліні «Пропедевтика внутрішньої медицини»): анатомія, фізіологія, біохімія, патанатомія, патофізіологія, медична біологія, мікробіологія, вірусологія, імунологія.

Постреквізити (перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні «Пропедевтика внутрішньої медицини»): внутрішня медицина

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Грецьке слово «пропедевтика» означає «вступ у дисципліну». Головні завдання пропедевтики внутрішньої медицини – навчити майбутнього лікаря-лаборанта визначити симптоми і синдроми при найпоширеніших захворюваннях внутрішніх органів та їхніх ускладнень, трактувати взаємозв'язок скарг хворого, даних об'єктивного обстеження з результатами лабораторних досліджень та проводити попередню оцінку щодо ураженої системи організму. Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна:

- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальні:

- Здатність застосовувати знання з виробничої практики (догляд за хворими) у практичних ситуаціях
 - Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
 - Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються
 - Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- Спеціальні (фахові, предметні):*
- Збирання медичної інформації про стан пацієнта.
 - Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
 - Діагностування невідкладних станів
 - Визначення тактики та надання екстреної долікарської медичної допомоги
 - Ведення медичної документації
 - Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни: досягнення основних кінцевих цілей, визначених у Стандарті підготовки спеціаліста за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування»

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- проводити опитування та фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці внутрішніх хвороб;
- аналізувати результати основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;
- визначати провідні симптоми та синдроми у клініці внутрішніх хвороб.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Розділ 1, розділ 2, диференційований залік, 8 тем.

Схема історії хвороби. Методика розпитування хворого. Загальний огляд хворого та його діагностичне значення. Огляд окремих частин тулуба.

Розпитування та огляд хворих з захворюваннями органів дихання. Фізикальні методи дослідження (огляд, пальпація, перкусія) бронхо-легеневої системи. Аускультация легенів. Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів дихання.

Розпитування та загальний огляд хворих з патологією серцево-судинної системи. Огляд, пальпація та перкусія передсерцевої ділянки. Дослідження пульсу на променевих артеріях. Аускультация серця. Вимірювання артеріального тиску за С.М. Коротковим. Основи ЕКГ. Основні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

Розпитування та огляд хворих з захворюваннями органів травлення. Огляд і пальпація живота. Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів травлення.

Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів сечовидільної системи. Клініко-лабораторні та інструментальні методи діагностики захворювань сечовидільної системи.

Основні клінічні синдроми при захворюваннях органів дихання.

Основні клінічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях травного каналу. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях сечовидільної системи.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ пп	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1	Тема 1. Схема історії хвороби. Методика розпитування хворого. Загальний огляд хворого та його діагностичне значення. Огляд окремих частин тулуба.	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
2	Тема 2. Розпитування та огляд хворих з захворюваннями органів дихання. Фізикальні методи дослідження (огляд, пальпація, перкусія) бронхо-легеневої системи. Аускультация легенів. Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів дихання	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
3	Тема 3. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією серцево-судинної системи. Огляд, пальпація та перкусія передсерцевої ділянки. Дослідження пульсу на променевих артеріях. Аускультация серця. Вимірювання артеріального тиску за С.М. Коротковим. Основи ЕКГ.	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.

4	Тема 4. Розпитування та огляд хворих з захворюваннями органів травлення. Огляд і пальпація живота. Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів травлення.	ПЗ - 2 год., Л – 2 год., СРС – 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
5	Тема 5. Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів сечовидільної системи. Клініко-лабораторні та інструментальні методи діагностики захворювань сечовидільної системи.	ПЗ - 2 год., Л – 2 год., СРС – 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
6	Тема 6. Основні клінічні синдроми при захворюваннях органів дихання.	ПЗ - 2 год., Л – 2 год., СРС – 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
7	Тема 7. Основні клінічні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	ПЗ - 2 год., Л – 2 год., СРС – 6 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
8	Тема 8. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях травного каналу. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях сечовидільної системи.	ПЗ - 2 год., Л – 0 год., СРС – 8 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
9	Диференційований залік.	ПЗ - 2 год., Л – 0 год., СРС – 8 год.	

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Основні симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів. Рекомендації щодо написання історії хвороби»	30
2	Опрацювання практичних навичок	15
3	Заповнення практикуму	8
4	Підготовка до підсумкового контролю	5
5	Підготовка та захист реферату з заданої теми	2
Всього		60

Консультативна допомога: щоденно за необхідністю (1-2 год.)

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу «Клінічне обстеження хворих з інтерпретацією лабораторних досліджень». Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%. Студенти, які успішно виконали програму, за результатами курсу отримують сертифікат з навчальної дисципліни. Наявність сертифікату є обов'язковою для допуску до диференційованого заліку. Практикум заповнюється студентом кожного заняття та підписується викладачем після завершення практичного заняття.

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Михайловська Н.С. Практикум з навчальної дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» для студентів II курсу спеціальності «Лабораторна діагностика» напряму підготовки «Медицина» / Н.С.Михайловська, А.В.Грицай, М.О.Коновалова. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 5 від 27.05.2021 р.). – 129 с.

2. Михайловська Н.С. Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб. Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів. Модуль 1,2: Збірник тестових завдань та ситуаційних задач для підсумкового контролю знань студентів 2 курсу II мед. факультету спеціальність «Лабораторна діагностика» за програмою навчальної дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» / Н.С. Михайловська, О.В. Лісова. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 1 від 28.09.2017). – 113 с.

3. Михайловська Н.С. Введення до внутрішньої медицини. Модуль 1: Електронний навчальний посібник для студентів 2 курсу, спеціальності «Лабораторна діагностика» / Н.С. Михайловська, Г.В. Грицай, О.В. Шершньова, О.В. Лісова, Т.О. Кулинич. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 1 від 29.09.2016).

4. Михайловська Н.С. Основи внутрішньої медицини: Електронний навчально-методичний комплекс з основ внутрішньої медицини для студентів 2, 3 курсів, спеціалізація «Лабораторна діагностика»/ Н.С. Михайловська, Г.В. Грицай, О.В.

Шершньова, О.В. Лісова, Т.О. Кулинич. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 3 від 10.03.2016).

5. Михайловська Н.С. Пропедевтика внутрішньої медицини, модуль 1: Навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів II курсу, спеціальність «Лабораторна діагностика», за програмою дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» / Н.С. Михайловська. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 3 від 10.03.2016). – 165 с.

6. Михайловська Н.С. Пропедевтика внутрішньої медицини, модуль 2: Навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів II курсу, спеціальність «Лабораторна діагностика», за програмою дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» / Н.С. Михайловська. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (прот. № 3 від 10.03.2016). – 165 с.

Допоміжна

1. Пропедевтика внутрішньої медицини: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. – 6-те вид. Допущено МОЗ / За ред. О.Г. Яворського. – К., 2020. – 552 с.

2. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Расін М. С.; Нова книга, 2019 – 208 с.

3. Архій Е.Й., Москаль О.М., Сірчак Є.С., Коваль В.Ю., Дербак М.А. Розумик Н.В. Навчальний посібник. “Пропедевтика внутрішніх хвороб. Практикум. в 3-х ч.”: В-во Говерла.-Ужгород. – 2017. – 554 с.

4. Внутрішні хвороби : національний підручник у двох частинах. Част. 1/ за ред. проф. Л.В.Глушка. – Київ: Медицина, 2019. – 680 с.

5. Внутрішні хвороби : національний підручник у двох частинах. Част. 2/ за ред. проф. Л.В.Глушка. – Київ: Медицина, 2019. – 584 с.

6. Діагностичні, лікувальні та профілактичні алгоритми з внутрішньої медицини: Навч.-метод. посібн. / За ред. В. І. Денесюка. – К.: Центр ДЗК, 2015. – 152 с.

7. Внутрішні хвороби : підручник заснований на принципах доказової медицини 2018/19 / А. С. Свінціцький, П. Гасєвськй. – Краків : Практична медицина, 2018. - 1632 с.е

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Види і методи контролю

Види:

- поточний
- підсумковий контроль
- контроль володіння практичними навичками.

Методи:

- тестування та бліц-опитування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- проведення клінічних досліджень;
- оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень;
- контроль практичних навичок;

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційний залік.

Оцінка визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів (залікового кредиту) - 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність - 120 балів (60%), за результатами підсумкового контролю - 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам,

структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінку **“ВІДМІННО”** отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку **“ДОБРЕ”** отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'ятибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Таблиця конвертації середньої арифметичної в кількість балів за КМСОНП

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82
4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72
4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91	3,21-3,24	66
4,17-4,20	90	3,17-3,20	65
4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63

4,05-4,08	87	3,05-3,08	62
4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Індивідуальна робота студентів оцінюється за кожен вид роботи з урахуванням якості її виконання. До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу (СНТ, публікації та ін.) – не більше **10 балів**. Конкретна кількість балів за індивідуальну роботу визначається і залежить від рівня, на якому вона виконана (кафедральний, університетський, регіональний, або державний тощо). Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради факультету додають до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ЗВО МОЗ України та інше.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу «Ведення хворих із найпоширенішими захворюваннями внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається незарахованим якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%. Студенти, які успішно виконали програму, за результатами курсу отримують сертифікат з навчальної дисципліни. Наявність сертифікату є обов'язковою для допуску до підсумкового модульного контролю.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (60 балів). Студенти, які не пройшли онлайн курс із самостійної роботи не допускаються до підсумкового контролю навіть за умови відсутності пропусків аудиторних занять незалежно від кількості набраних впродовж модуля балів.

Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Форми проведення підсумкового контролю стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки (з використанням тестових завдань, усної співбесіди) та контроль професійних умінь (вирішення ситуативних задач) відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ЗДОБУЛИ ПОПЕРЕДНЮ СЕРЕДНЮ МЕДИЧНУ ОСВІТУ (МК) ТА НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СКОРОЧЕНИМ ТЕРМІНОМ ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ здійснюється у формі диференційованого заліку після завершення вивчення дисципліни і передбачає перевірку: рівня практичної підготовки студента (виконання практичних навичок біля ліжка хворого) та рівня теоретичних знань і вмінь їх використовувати в конкретних ситуаціях (вирішення тестових та ситуативних завдань).

До складання диференційованого заліку допускаються студенти, у яких відсутня академічна заборгованість (пропуски лекцій, практичних занять, незадовільні оцінки, не пройдений онлайн курс із СРС). Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Успішність студентів при складанні диференційованого заліку оцінюється за результатами тестування (80 тестів, кожна правильна відповідь дорівнює 1 балу ECTS). Набрані бали конвертуються в п'ятибальну оцінку за схемою:

50-59б – «3»

60-69б – «4»

70-80б – «5»

Нез'явлення без поважної причини на диференційований залік прирівнюється до оцінки «незадовільно».

Перескладання незадовільної оцінки здійснюється не більше двох разів: перший раз – викладачу, протягом десяти днів після завершення циклу, другий раз – спеціальній комісії, в канікулярний період, але не пізніше дня початку занять у наступному семестрі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового контролю, становить 80. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Оцінювання дисципліни: Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за модулі, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни Fx, F ("2") виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають пройти повторне навчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за чотирибальною шкалою

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

Студенти, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.